

δὲ ὁ Ἰουδαῖος τραπεζίτης καὶ φίλος του, ὁ Χάσελ, ἐφυλακίσθη μὲ ὄλη τὴν οἰκονομίαν τὸν στίλ φυλακῆς Μοσταντζή.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ τῶν Γενιταρῶν Τζεζενέμ, ὁ ἐπιλεγόμενος καταχθόνιος, ἀνάλαβε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ φριμάνι τοῦ θανάτου τοῦ Χαλέτ· Ἐφένδη ἰδιοχείρας.

Στὸ μεταξύ, ὁ ἀνύποπτος Χαλέτ Ἐφένδης ἔφτασε στὴν Προύσσα. Ἐκεῖ τὸν ἐπερίμενε ἄλλη διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου : Νὰ πάη στὸ Ἰκόνιο. Ἔργω λοιπὸν ἀιέσωσι γιὰ τὸ Ἰκόνιο, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τοὺς ἰσηγέτες του.

Στὸν ἴδιον καιρὸ θίως, ὁ Τζεζενέμ, μὲ τὸ θανατερὸ φριμάνι στὸν κόρφο, κεντώντας ὅσο μπορούσε τὸ ἄλογο του καὶ παίρνοντας λοξὰ νοτιόπαιτα, εἶχε φτάσει προητέρα στὸ Ἰκόνιο. Ἀιέσωσι παρουσιάσθηκε στὸν Καὴ τῆς πόλεως, τοῦ ἐγνώρισε τὸ σκοπὸ τῆς ἀποστολῆς του καὶ τοῦ ἐξήγησε νὰ τὸν βοηθήσῃ ἐν ἀνάγκῃ...

Κατὰ τὰ μέσα Νοεμβρίου ἔφτασε στὸ Ἰκόνιο καὶ ὁ Χαλέτ Ἐφένδης. Στὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, πλήθος ἀπὸ Μιχατζηλῆδες — θεοβιάδες τοῦ Ἰκονίου, τῶν ὁποίων τὸ τάγμα ἀνῆκε θεοκρατικῶς ὁ Χαλέτ — τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ πολλοὺς τεμνένες καὶ τὸν συνοδεύσαν στὸ σπίτι ποῦ τὸν ἔχαν ἐτοιμάσει...

Ὁ Χαλέτ Ἐφένδης ἔκανε λουτρό, ἔφαγε τὸν περιδρόμο καὶ ἐτοιμάζονταν νὰ πλαγιάσῃ, ὅταν ἔξαφνα ἐμπήκε ὁ ἀπεσταλμένος δήμιος. Ὁ Τζεζενέμ εἶδεε στὸ Χαλέτ τὸ φριμάνι τῆς θανατικῆς καταδίκης του καὶ τὸν εἰσιμβίβησε νὰ ὑποκύρῃ σὺν καλῶς μουσουλμάνοις, στὸ περὶνον του, δηλαδὴ νὰ ἐτοιμασθῇ νὰ πεθάνῃ... νομιμοφρόνως!

Ὁ Χαλέτ Ἐφένδης ἄκουσε τὴν εἰδησιὴν κατάπληκτος, γιατί ποτε δὲν ἐπίστευε ὅτι ὁ ἀγαπημένος του Σουλτάνος θὰ ἔφτανε ὡς ἐκεῖ.

— Πῶς εἶνε δυνατὸν ! εἶπε. Ἐγὼ ἔχω χαρτὶ τοῦ Σουλτάνου, γραμμένο μὲ τὸ χεῖρ του, ποῦ ἐγγράφεται γιὰ τὴ ζωὴ μου ἐναντίον κάθε ἄλλης διαταγῆς ! Νὰ σοῦ τὸ δείξω...

Καὶ πράγματι, ὁ Χαλέτ Ἐφένδης ἔβγαλε καὶ ἐδείξτε ἓνα τέτοιο ἔξασηρατικὸ τῆς ζωῆς του ἔγγραφο, μὲ παλαιὰ χρονολογία.

— Αὐτὸ πάλαισε πειά ! ἀντέτεινε ὁ ἀσπλαγχνὸς ἀρχηγὸς τῶν Γενιταρῶν. Τὸ φριμάνι τῆς θανατικῆς σου καταδίκης εἶνε νεώτερο. Θὰ μοῦ δώσης τὸ κεφάλι σου !

Ὁ Χαλέτ Ἐφένδης τότε ἀγρίεψε καὶ ἔβαλε τὸ χεῖρ σὲ πατόλια τοῦ γιὰ νὰ ἀπερασπίσῃ τὸν ἑαυτό του. Σβέλλος ὅμως σὺν ἀγριότατος καὶ στυβαρότερος ὁ ἀρχιγενιταρῶν, τὸν ἐπρόλαβε, ἔπασε ἀπάνω του μὲ ἀσπρακίνα γρηγοράδα καὶ τὸν ἀναποδογύρισε. Οἱ δύο ἄντρες ἐπάλαψαν γιὰ λίγη ὥρα, κυλισμένοι γαμουν... Τέλος, ὁ Τζεζενέμ κατόρθωσε νὰ περάσῃ γύρω ἀπὸ τὸ λαϊκὸ τοῦ Χαλέτ τὸ μεταξίνον κορδόνι τοῦ σπαθιοῦ του καὶ σφίγγοντάς το, νὰ τὸν πνίξῃ !

Ἔπειτα ἔκοψε τὸ ἀμαρτωλὸ κεφάλι τοῦ Χαλέτ, τὸ ἐπιταλάμασε, καθάλισκεν στ' ἄλογο του καὶ γρηγορα-γρηγορα γύρισε στὴν Κωνσταντινούπολι.

Ἐκεῖ, στίς 22 Νοεμβρίου 1822, ἡ κεφαλὴ τοῦ ἄλλουτε πανθινάμου σφαγιδοφύλακος ἔξετέθη — κατὰ τὴν Τουρκικὴ συνήθεια — ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἐπάνω σὲ ἀσημένιον δίσκο, στὴν πόρτα τοῦ Σουλτανικοῦ Ἀνακτόρου. Ἐπάνω ἦταν κρημασμένος γ ι α φ τ ἄ ς (ἐπιγραφή) ποῦ ἔλεγε τὴν αἰτία τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ του :

« Ἡ κεφαλὴ αὕτη εἶνε τοῦ Χαλέτ Ἐφένδη, πρώην μεγάλου νισσαντζή. Ἐκτίθεισε ἔδω μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ κόσμου γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα.

Ἀνυπόσθητὰ ἀνάταξα ἀξιώματα τοῦ Κράτους καὶ ἀντὶ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν εὐνυχία τῶν πιστῶν, ὅπως ἀπαιτεῖ ὁ ἱερός νόμος τοῦ Προφήτου, ὁ ἀχάριστος καὶ διεστραμμένος αὐτὸς ἀνθρώπος παρεδίδθη στίς ἐμπνεύσεις τοῦ ἀπίστου χαρακτήρος του. Μετεχειρίσθη ἓνα πλήθος ἀπὸ πανουργίαις, ποῦ ἐπέφεραν τὸ γάνα πολλῶν δυστυχισμένων ἀθώων. Σπείρει ζιζάνια μεταξὺ τῶν πιστῶν, ἐχρησιμοποίησε τὴν ἀπεριόριστὴ ἐμπιστοσύνη τοῦ Μονάρχου γιὰ τὰ δόλια συμφέροντά του καὶ γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τῆς ἐγκληματικῆς του μοχθηρίας... Ἀλλὰ ἡ μάσκα τῆς ὑποκρισίας του ἔπασε, ἡ διαγωγή του ἔγινε εὐφράνερη. Ἐνας τέτοιος πρόδότης δὲν ἐπρεπε νὰ λάβῃ τιμοῖα μικροτέρας τῆς θανατώσεως, ἢ ποῖα ἐξετελέσθη κατὰ διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου.

Ἡ κεφαλὴ αὕτη εἶνε τοῦ Χαλέτ Ἐφένδη».

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Χαλέτ Ἐφένδη, οἱ Γενιταρῶν ἔβγαλαν μαχαίρῃ σὲ πολλοὺς φίλους του, καὶ ἔτσι ἐξολόθρευσαν διη τὴν ἀνακτορικὴ κλίκα.

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΗΡΩΟΣ

Ὁ Λυδοβίσιος ὁ Ἰά' ρώτησε κάποτε τὸν ἀνδρῖο ἐλβετὸ συνταγματάρχην Κλένκ, ἂν κατάγεται ἀπὸ εὐγενικὴ οἰκογένεια.

— Μεγαλειότατε, τοῦ ἀπάντησε ὁ πολεμιστής, ξέρω ὅτι ὁ Νόε εἶχε πάρει τοὺς τρεῖς γίους του στὴν κιβωτὸ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ὀρίσω ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἦταν ὁ πρόπατὴρ μου!

ΠΡΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Ὁσων στὸ Ἐπρέμερ. Ἡ εὐχὴ τοῦ δημάρχου «Θα... συντελεσθῶμεν προεθίμως!...». Ὁ φτωχὸς σπουδαστὴς καὶ ἡ νομική. Ἡ ὀσφι συμβουλή τοῦ Κρασοῦ. Ὁ Οἰκονομίδης καὶ οἱ ἀναρρίθμητοι Ἕλληνοκεῖ νερεῖ. Στὴν ἔκδοσι τοῦ Σαππειου. Τὸ ἔλλεγε καὶ ἡ Μεγάλη Ἰδέα. Ὁ φιλάργυρος τραπεζίτης, κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ ἀλημονήτος πρώτος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὁσων, ἐπεσκέψθηκε τὴν πρωτεύουσα ἐνὸς Ἰμίου τῆς ἐπαρχίας Βονιτίας καὶ Σηρομερίου, ὁ Δημάρχος, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ποῦ τὸν εἶπε προσφωνώντας τον, ἀνέφερε καὶ τὸ ἐξῆς αἰμίμητο, ὑπονοώντας τὸν γνωστὸ κροφὸ πόθο τοῦ Βασιλέως :

— Μεγαλειότατε, σοῦ εὐχόμεθα νὰ κήμης πολλὰ παιδιὰ καὶ σ' αὐτὸ βλοῖ προθύμως θα... σ υ ν τ ε λ ε σ θ ῶ μ ε ν...!

Ἐγινε ἀγνωστο, ἂν ὁ ἀγαθὸς Βασιλεὺς εὐχαρίστησε τὸν Δημάρχο γιὰ τὴν προθυμίαν του.

Ἐνας φτωχὸς καὶ κακοτημένιος νέος, μὲ φτωχικὴ περιβολή, πήγε στὸ Πανεπιστήμιον γιὰ νὰ ἐγγράφῃ στὴ Νομική, ὅταν ἐπρωτάνευε ὁ μακαρίζης Κρασοῦς.

Κατὰ τὴν ὥρὰ τῆς ἐγγράφης ἔτυχε νὰ εἶνε καὶ ὁ Πρύτανης παρών. Ὅταν εἶδε λοιπὸν τὸν ἰσθημῶ φροῖτητὴ ἔτσι χλωμὸ καὶ κακομοιρασμένο, τὸν ρώτησε :

— Παῖδι μου, μήπως ὑποφέρεις ἀπὸ τὸ στομάχι σου ;

— Διόλου, κύριε Πρύτανι, ἀπάντησε ὁ νέος.

— Γιὰ νὰ ἰδῷ τὴ γλώσσα σου.

— Ὁ φροῖτητὴς ἀνοίξε τὸ στόμα του.

— Θωμάσια ! φώναξε ὁ Πρύτανης. Ἐχεις γερό στομάχι. Γι' αὐτὸ...

— Τι, κ. Πρύτανι ;

— Αἰ, παιδί μου ! τοῦ εἶπε τότε ὁ Κρασοῦς.

Ἄκουσε τὴ συμβουλή του. Ἡ ἄλλαξε στομάχι ἡ ἔγγραφον σὲ καμιά ἄλλη ἐπιστήμη !

Ὅταν προσεκαλεῖτο ὁ πολὺς νομοδιδάκαλος Οἰκονομίδης νὰ δώσῃ τὴ γνώμη του, γιὰ διάφορα πολιτικά νομικά ζητήματα, θέλοντας νὰ εἰσρωνεθῆ τὴν πληθώρα τῶν Ἑλληνικῶν νόμων, καὶ τὴν σύγχυσι ποῦ προκαλοῦσε ἡ πληθώρα αὐτῆ, ἔλεγε :

— «Ὅπως ἔχει ἡ ὑπόθεσις, ἐκτός ἐὰν ὑπάρχῃ νεότερός τις νόμος, ὅν ἐγὼ ἀγνοῶ !»

Στὰ 1907, σὲ μιὰ καλλιτεχνικὴ ἔκδοσι τοῦ Σαππειου, μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰκότων ὑπῆρχε καὶ μιὰ ποῦ παρίστανε τὸν ἐμπροστικὸν ἴμιον ἐνὸς ἀλόγου ποῦ ἔτρεχε, ἀσθμαίνοντας, καὶ κουρασμένο.

Ἄπο πάνω ἀπὸ τὸ ἄλογο ὑπῆρχε ζωγραφισμένος ὁ διεκράβος ἀέτος καὶ ἡ λέξις «Μ ε γ ἄ λ η Ἰ δ ε ἄ ς».

Ὅταν ὁ μακαρίζης Βασιλεὺς Γεώργιος ἐλεσκέψθη τὴν ἔκδοσι, στάθηκε ἐμπρός στὴν εἰκόνα αὐτῆ ἀρετὴ ὥρα καὶ τὴν ἐκύτταξε. Ἐπειτα γύρισε στὸν κ. Θωμόπουλο, τὸν ἐκτελεστὴ τῆς εἰκόνας, καὶ τὸν ρώτησε :

— Θὰ φτάσῃ ποτε στὸ τέμμα του τὸ ἄλογο ;

— Αὐτὸ ἔξαρτάται, ἀποκρίθηκε ὁ καλλιτέχνης, ἀπὸ τὸν ἀναβάτην, Μεγαλειότατε.

Καὶ ὁ Βασιλεὺς, ἀφοῦ στάθηκε λίγο σὺν κᾶτι νὰ σκεφτόταν, εἶπε :

— Δὲν πιστεύω !... Σὰν κουρασμένο πολὺ μοῦ φαίνεται τὸ ἄλογο !...

Μιὰ μέρα ὁ ἠθαποῦς Γεώργιος Νικηφόρος ἐπῆγε στὸ γραφεῖο ἐνὸς πλοσιῶν τραπεζίτη, μὲ τὸν ὁποῖο εἶχε συνθεθεῖ στενά, στὰ παλιὰ τὸν χρόνιον σὺν Κωνσταντινούπολι, γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ πάη μερὰ εἰσιτήρια, γιὰ τὴν εὐεργετικὴν του.

Ὁ πλοσιῶς αὐτὸς φίλος του ἦταν ὀνομαστὴς γιὰ τὴν ταχυκωνία του. Ἀφοῦ λοιπὸν στραβομουτσούνησε λίγο, κρᾶτης δὲ μόνον εἰσιτήρια καὶ εἶπε στὸν Νικηφόρο, ἐπιστροφοντάς του τὰ ἄλλα :

— Ἐφείπε Γιωργάκη, μεγάλω καρδιά, μεγάλες φρουτοῦνες. Δὲν μπορῶ νὰ κρητίσω περισσοτέρα ἀπὸ διῶ.

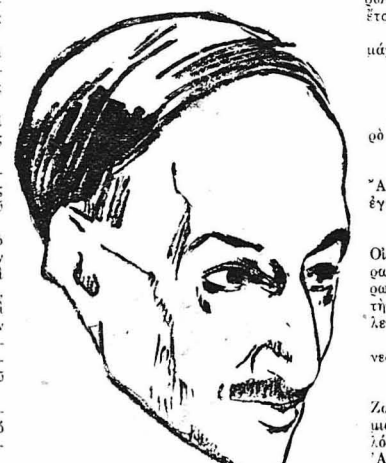
Συγχρόνως δὲ τοῦ ἔδωσε διῶ πεντόδραγμα.

Ὁ Νικηφόρος τὸ ἔπηρε, καὶ ὅταν ἔφτασε στὴν πόρτα, γύρισε καὶ εἶπε στὸν τραπεζίτη :

— Ἐφείπε, κῆρ Κωσταντή ;

— Τι ;

— Ποτε δὲν πιστεῖται πὸς θὰ κρατοῦσες διῶ εἰσιτήρια. Πάντα ἠτολόγηθα ὅτι θὰ ἐπαίναες... μόνον ἐνὰ !...

Ὁ Γάλλος συγγραφεὺς καὶ βιογράφος τοῦ Βύρωνος Ἀντρέ Μωρουά, ὅστις ἐπεσκέψθη τελευταῖος τῆς Ἀθήνας.

